

2 QUARTOS

CADA

VIATJE.



2 QUARTOS

CADA

VIATJE.

LO PONTON.

PERIODICH MES CUHENT QUE UN VITCHO.

Redacció y Administració, Arch del Teatro, 21 y 23.

Endavant las atxas!

Fa dos anys que estich contemplant una professó.

Sortia de Cádiz entre músicas y canonadas. La gent tirava ginesta y llaurers pels balcons adornats ab los millors domassos y cobrellits.

Las banderas nacionals esbategavan contentas en un espay que tothom creya que hi passava sense obstacles l'aire pur de la llibertat.

Al davant de tot hi anavan los gegants, símbol é imatge de totes nostras il·lusions y esperansas. Alts y ben vestits com ellas mateixas, buyts interiorment lo mateix que ellas!

Venian després los nanos. Feyan la cara de llibertadors. En Sagasta ab un tupé mes alt que sa estatura; en Prim rosegant una burilla de puro apagada, en Rivero netejantse ls llabris... que 'us diré mes!... tots los homes que tothom coneix y que no farien mes que allargar la professó.

Seguia lo drach, lo lleó y la mulassa. Lo drach imatge dels pressupuestivoros. Lo lleó flach com lo que posan á la Flaca, representació del país. La mulassa, fotografia del poble, que carrega, reb las bastonadas y calfa.

Després ja no sé lo que seguia. Banderas ab honra, honra sense banderas, y atxas, atxas, y atxas. Misteris y tabernacles. Un embolich com lo que are estem veient. Los arragladors fentsi á cops de bastons; los de la professó fentsi á cop d'atxa. Barallas á cada punt. Crits, soroll, escándol. Alló ja no era la professó de la patria; alló era mes l'enterro del carnestollas, l'enterro del poble sobera, com á carnestollas tractat, considerat com á carnestollas, y sempre en tots temps y ocasions, president passiu de las xeflas y disbauxas dels

homes que baix lo seu reynat se l'hi han gastat los quartos ab ayguardent y pólvora pels soldats.

Dirvos lo que hi vist en aquestes dos anys es cosa impossible. Aquesta professó no s'veu á pesar de las atxas. Aquesta professó no fa mes que marejar. Ja tinch un cap com un bombo. Hi vist cipayos, cosa que avans no s'veya may. Los del tomatech hi van també. No hi faltan generals ab espardenyas, ni gobernadors civils que havian sigut aprenents de barber. En lloch de carmel·los duhen barras de turró á la boca. En lloch de cabell arrissat, erissan lo cabell del qui se ls mira. Molts duhen corbata blanca y una ánima mes negra que l'carbó de pedra.

Passan en tropell confus, sense ordre ni concert. Molts ab l'atxa creman los faldons de la casaca del vehi. No hi ha ningú que ls entengui. L'himne de Riego forada las orelles del sòrts. Es un espectacle que ni la introducció del Diabolo mundo de Espronceda pot compararshi.

Ja hi vist passar una pila de carros. A dalt de cada un d'ells hi havia un ninot vestit de rey. Era un candidat vert no sé si de rabia ó de esperansa. Jo no l'hauria vist, ni ningú l'hauria vist tampoch, perquè passava com un llampech, pero al mateix temps passava també sobre ls meus peus y m'treya un ay de la boca, y lo mareig del cap per un moment.

Tots aquells candidats, que es casibe l'únich que hi pogut veure, no eran mes que ninots de quatre ambiciosos, que buscavan la seva sombra pera amagar lo cos, quan tenian dintre l'pit algun propòsit progressista.

Ja no sé lo que passa. Als crits, al soroll y á las disputas s'hi barrejan tot sovint tiros y canonadas. Las llágrimas de las mares regan

lo carré quan hi ha massa pòls. La sanch dels infelissos que moren mártirs de las ideas s'hi barreja aixís mateix, lo propi que l'suor del que ab la millor bona fé del món treballa un camp que demà se li talará ab una guera, construeix una casa que se esfondrará ab un bombardeig ó teixeix una pessa de roba que demà s'destinará á calsas de cipayo.

Endavant las atxas, crido ab veu ronca, endavant y fora. Y passa la febra groga al só del himne de Riego; y passen progressistas cul arrera clavantme tot distrets l'atxa á la cara á cada punt. Es una cosa insuportable; ni la febra m'vol, y no sembla sino que tothom se gosi en que jo pateixi.

Aquesta professó malehida no sé quan acabarà. Per mi es lo purgatori y si dura massa aixó será un infern.

La professó hauria passat; pero s'ha entretingut y no hi ha medi de ferla arrancar.

Los soldats han aprofitat los moments d'alto per anar á beure 'n dos quartos d'aixut. Los convidats menjan. Tothom menja, y tothom beu, menos jo y l'poble, y aixó que tenim una fam y sed de justicia que ns arbola.

—Endavant las atxas, cridem ab veu desesperada, y las atxas no volan passar.

Quán será que poguem acabar de una vegada?

¡Ay si no hi hagués lo Códich Penall... Callem... callem...

MOSSEN BORRA.

Ranxo.

COSAS EN QUE POT CONVERTIRSE UN HOME

Gramaticalment, en cas quan agafa la febra groga.

Aritmèticament, en número enter, quan dorm a la fonda, va a parar a Sant Boy, ó lo qu' es pitxor quan t' d' anar a servir a l' exercit.

Id. En número quebrat, quan se declara en quiebra.

Id. En cero a l' esquerra, quan la dona se l' hi posa las calsas.

Id. En cero a la dreta, quan pega a la dona.

Zoològicament, en gat, quan l' agafa.

Id. En porch, quan fa alguna porcada.

Id. En llus, quan se deixa rostir.

Id. En bé, quan se deixa esquilar.

Id. En fiera, quan se fa soldat y entra en campanya contra l' poble.

Id. En rata, quan es molt avaro.

Id. En aucell, quan fuig de la presó, ó quan deu y muda de pis y l' anglés diu que «ha volat».

Id. En cranch, quan se fa progressista.

Id. En burro, casi sempre.

Botànicament, en pi, roure, alsina, perera, etc., etc., quan de apellido se 'n diu.

Mineralògicament, en diamant quan t' el cor molt dur.

Id. En guix, quan dorm.

Id. En metall, quan se fa comerciant.

Medicinalment, en mort quan se fia del metje.

Id. En purga, quan apunta una pistola a l' pit d' un altre.

Id. En manxiula, quan governa una nació.

Id. En pegat, quan l' hi han donat un fart de llenya.

Poèticament, en llorejat, quan l' hi han fet fums de llorer.

Militarment, en general, quan bombardeja a Gracia.

Id. En vaina, quan li enfonsan una espasa fins al puny.

Id. En oficial, quan serveix al govern.

Id. En cassa d' or, quan rep ordre de saqueix d' una ciutat enemiga.

Comercialment, en quartos, si l' desquartisan.

Id. En ral, si hi ha rey y l' fan sabater de la real casa.

Id. En franch, si s' fa cipayo.

Id. En bulto, si va de nit.

Filosòficament, en res, quan fa temps que es enterrat.

«Diuhen que la Baleta de Borbó s' vol fer monja».

—Bèn tip de carn lo diable, per bèn pahí s' va fer frare—diu un refran castellà mal traduït a nostra llengua.

S' enten que monja vol dir esposa de Déu.

Pobre Xacó!...

—Ja no es sols en Marfori que sense casat ab la seva dona....

—Hi ha toreros que ja portan escrit desde l' mateix dia que naixen que han de morir de un cop de banya....

Y lo que es en Xacó, després que la seva dona se l' hi haja fet esposa de Déu, ja no l' hi queda més remey que clavar-se un tiro.

A n' en Marfori l' podia desafiar, pero ¿a Déu qu' l' desafia?...

Tot tremolant estich escrivint lo present. Y no 'tu escriuria si no sapigués que l' general es castellà y pot ser que no entengui lo que dich.

En fi pit a l' aygua y surti lo que surti.

Ja deuen saber que s' està seguint una causa a n' al Independent per haver dit que desitjaria que en las circumstancias actuals se traguessin al general Gaminde.

Y donchs qu' m' faria a mi si li digués que jo voldria, no solzament que l' traguessin

durant las actuals circumstancias, sino que l' traguessin definitivament?

Potser que m' fuselleria sense formació de causa...

Pero en fi... no l' hi diguin res... perque... vaja... si m' puch estolviar un disgust... ¿Comprenen?...

No vèu per aixó, perque segueix causas als diaris republicans y perque tinc por de que m' fusellin, voldria que l' traguessin.

Encare que, no es tant necessari com sembla l' que l' treguin... perque com que desde l' principi de la febra ell ja se n' anat...

Ara ja no es capitá general de Barcelona, sino de la Torre de n' Gomis.

Jeremiada

PER L' ISTIL D' UN ARTICLE DE «LA CONVICCIÓ»

A LA BARCELONETA!

¡Qui t' ha vist y t' torna a veurer

Barceloneta famosa!

¡Qui t' ha vist y qui t' veu ara,

veu que de tu ni ets la sombra!

Fa un quan temps... no gaires mesos...

sols pensabas en fer broma

en balls, clubs y societats

y gatzaras bulliciosas.

Per tos carrers passejavan

arregladas y compostas,

Murcianas, Cartageneras,

y Alicantinas, revoltas

ab las candorosas fillas

de las istas de Mallorca.

Tos moradors assentats

en lo llindar de la porta,

feyan petá algun bolero

repican las castanyolas.

En tos cafés s' esbargia

la gent d' humor y de boira

veient fer los putxinel-lis

ó altrás cosas decorosas,

ó sentint cançons honestas

entre mig de copa y copa.

En fi; tota tu erats gresca,

sens venirte a la memoria

de que en una de tas plassas

hi ha una casa gran y fosca,

qu' esperava inútilment

qu' algun ànima piadosa

se recordés qu' alli fos...

Jara... ara las pagas totes!

¡qui t' ha vist y t' torna a veurer

Barceloneta famosa!

¡Qui t' ha vist y qui t' veu ara,

veu que de tu ni ets la sombra!

Per càstich de tot olvit

ha vingut lo rey herodes

y com si aixó no fos prou,

ó la pena fos poch forta,

han vingut autoritats

desocupante per forsa,

y adeu siau, cantarellas

y putxinel-lis y coplas;

adeu siau ressaladas

de Murvedre ó de Mallorca;

adeu barri de ribera,

Barceloneta famosa!

A las flairosas essencias

del romesco ó rap ab sopa,

ha substituït l' olor

d' un àcit que no m' recorda.

Als cants d' amor qu' eczalyan

tas mes garridas minyonas,

los marramaus d' algun gat

que t' tancada sa porta.

Tot es trist, tot es desert.

Avuy gracias a l' herodes

y demés autoritats

qu' aquí manan ab tanta honra,
de tos carrers solitaris
solsament petxan las llosas
gats y gossos y monárquichs
y alguna qu' altra persona.

SEGUEIXEN AQUELLAS FRASES.

Entre l's republicans d' una part y de l' altre Espanya, m' sembla que l' reyna se m' en anirà a la francesa.

Lluís, rey de Portugal.

Si n' Lluís se posa aigua cuyt a la corona, no li pondrán arrancar del cap.

Pia, la seva dona.

Ab los vents que corran podré dir: ¡adeu siau corona, per sempre adeu siau!

August, presunt hereder.

Lo regne de Portugal que era la mèva herencia se n' va a can Pistras.

Carlos, altre presunt hereder.

¿D' aixó en diuhen reys?... ¡Quina diferencia ab en Miquel....!

Isabel, germana de D. Miguel pretendent.

Si per últim so reyna. ¡Quinas óperas cantaria a Madrit!

Hensler, dona de don Fernando.

Los reys son uns bestias; quant hi ha qui l's salva se l' treuhen del costat. Ara fos a fer, lo clavava fora...!

Saldanha.

¡Pobre Saldanha! Tota la seva vida no se-rà mes qu' un pobre home, una imitació de progresista espanyol.

Marqués d' Avila.

Aixó es molt descansat: los altres trevallen per venir a parar a nosaltres.

Marqués Sa de Bandeira.

Si no fos pel partit no acceptava. Es massa feyna bisbe y ministre.

Bisbe de Vizéu.

Llástima que l' reyne llusitá no siga mes rich. Es un pays que dona.

Aguiar.

Si jo no existia, Portugal irremisiblement se perdria.

Loulé.

La protecció dels inglesos es lo que salva aquest país.

Bento.

¡Aviat será pitjor qu' Espanya! ¡Cada dia sublevacions....!

Braamcamp.

Si en Prim me pagava bè, trevallaria per ell. Mes igual que Portugal passi a Espanya. La qüestió son quartós.

Pereira de Mello.

Si l's espanyols no se n' determinan aviat, los diré que se n' busquin un altre per rey.

Miquel de Braganza.

O jo podrè poch, ó trobare un portugués de regia estirpe que vulgui ser rey.

Fernandez de los Rios.

¡Armas! Soldats no 'n faltan.

Paul y Angulo.

La republica federal es una utopia. Tot-hom va errat; jo vaig be.

Garcia Ruiz.

Prou fer morrus. Ja hem pescat. Tira peixet!... intendent de Cuba!...

Ruiz Gomez.

Ab un vot particular un home se pot fer una posició. ¡Quí m' ho tenia de dir!

Rojo Arias.

Lo de 'n Montpensier va llarch, arrambemsa ab en Prim y potser me tornarà á fer ministre.

Manel Silvela.

Las taronjas son verdas, lo turró sempre está á punt, abandonem las primeras, per veure si menjaré 'l segon sentat en un silló ministerial.

Navarro y Rodrigo.

Si 'm fan general ningú hi pot tenir res que dir. Jo mateix coneix que ho mereixo.

Escoda.

So un Maquiavelo, so un héroe. Los espanyols no 'm comprenen; me diuen traydor; y jo tranquil, á la calumnia 'ls contesto xiulant l' himne de Riego.

Emili Alonso.

Son miasmas y res mes. Els que dormin ab mosquitera no hi ha por que sigan atacats.

Francisco Sala.

Fiebre amarilla, vol dir febra groga.

Bastús.

¡Bó! ¡Ara que casi hi tocava dia que totas las sedes vacants quedarán sens provehir! Ja ho tenia boca avall.

J. de Palau y Soler.

Fem que l' estada á Sarriá siga de profit.

Parreño.

Si pagavan las absoltas á duro, ara fora ocasió de ferme un raconet.

Mossen Será.

Ja 'm sentirá en Mañé quant l' hi contesti. No pararé fins á ferli confessar que va ser ben fet lo cremas 'l tablado de la Riba.

Dr. Coca.

Si á Gracia per l' higiene no hi convé 'l dipòsit de tossinos, á mí pel meu negoci m' hi convenen.

Jordana.

¡Que toquin las campanas! L' alcalde ja està bó.

Rios y Taulet.

(Se continuará.)

Mes ranxo.

Lo célebre novelista francés Ponson du Terrail, que mata á tots los personatjes de las novelas que escriu, ha sigut elegit capitá de nacionals.

A veure si sabrà matar del mateix modo als prussians que als traydors y á las noyas enamoradas.

Los prussians comensan á cremar vilas y poblets.

Velshiaquí un foch que 'm sembla que escalfará una mica la sanch dels francesos.

La partida de la Porra ha aixafat al Cascabell de Madrid.

¡Quina llástima!...

Si s' hagués esperat una miqueta mes hauria pogut esclafar al mateix temps al gat que 'l duya...

Ja sab tothom que 'l gat del Cascabell era nada menos que en Montpensier, que á fé que ja comensa á ser gat, encare que no siga gat vell.

—¿Han llegit l' article de 'n Letamendi? ¿Qué 'ls ne sembla?...

—Home, que es estrany com tot lo seu. Parla, escriu, camina, vesteix, se deixa 'l bigoti y la pera, y tot ho fa com ningú mes... Vaya un afany de singularisar-se!...

—Vetaquí mon pensament. Jo crech que si arribés á saber de caminar ab las mans, de péus enlayre, perque tothom se 'l mirés, no s' entretindria pas á escriure articles.

Una pregunta. ¿Perqué 'ls estanchs venen llibrets de paper de fumar?...

Sense tabaco, comprenem que se 'ls deixi vendre llibrets, encare que siga sols perque 's recordin que allà en temps antichs eran estanchs.

Voldria saber si 'l general Prim fuma, are que no hi ha tabaco á n' als estanchs.

Jo crech que no sols fuma, sino que 's fum de la virolla; pero en cambi nosaltres nos fumem d' ell.

—¿Van veure aquell article de la Convicció que deya que es tanta la gent que es fora de Barcelona, que naix l' herba pels carrers?...

—No 'ls sembla que aquesta herba seria bona pèl que esgrigué aquell article?

¿Y aquell altre article, que parlava de senyors que fugian de la ciutat ab matalassos sota l' aixella, no 'l van veure?...

Quina llástima que 'l senyor G. B. que el firmava no 's fassi camàlich.

Prou ho faria millor que no pas escriure.

L' Ajuntament de Madrit fá dimissió, y 'l govern l' hi dona 'ls quartos que necessita.

Lo de Barcelona, demana los diners que l' hi deu al Govern, y aquest los hi nega, á pesar de que 'ns estém morint de fam y de febra per falta de recursos, y no obstant tiesso mes que may á la poltrona.

Jo no sé com al passar per davall de l' estatua de 'n Fivaller, no 'ls cau al damunt de pena.

—¿Cóm es que en Letamendi casi sempre va negre?

—Home, es molt clar, porque es metje y per endavant ja 's posa de dol pels malalts que se l' hi podan morir.

En Soler y Matas ja està bó.

Lo Ponton ho celebra, pus aixís podrà tornar-lo á atacar, sense por de matarlo.

Veji pobre Soler y Matas per poch la créu de diamant y la de beneficencia que l' hi donarán de aquí poch temps, se l' hi torna una créu d' aquelles que porta l' escolá major quan té lloch un enterro de aquells que pagan per ser enterrats ab tota comoditat.

Mes val aixís, ¿cóm ho fariam sense Soler y Matas?...

La Espanya ab honra.

Cansada de viure esclava, fa dos anys y un xiquet mes, que la Espanya deshonrada son pendó va doná al vent; caigué 'l trono fet estellas, eremá 'ls quadros de sos reys, la llibertat de sos pobles proclamá ab potentia veu, y de las horas honrada la Espanya 's creu,

D' allavors han deixat d' esser, com eran, ambuts, las lleys gobernats per progressistas per forsa hem d' anar mes bé; si hi ha algu que no vol creure, canonada ó portá 'l prés; si hi ha algu que garli massa, un cop de puny á las dents, y així l' honra de la Espanya guarda 'l govern.

Quan la Espanya no havia honra, naixian com á bolets los generals de parada y 'ls ministres mercaders, se cedian creus y faixas á aquell que 'n donava mes; avuy, com que no hi ha quartos se pastaleja... no 's veu, que l' honra d' Espanya ab idem, es lo Progrés.

Avans los que 'ns governavan se deyan Chestes, Gassets, ó Narvaez, ó dimonis, que pèl cas es lo mateix; are com are 'ls que 'ns manan no son de tros tan dolents, que si be crian cipayos, no tenen mossos al menys que deshonrin á la Espanya fent lo canet.

Avuy si 's fa algun empréstit se sap qui 'l fa y lo perquè, dels empleyats en las galties hu veu clar tota la gent, no s' inverteixen los fondos mantenint viudas ni vells; lo poble roda la sinia... y diuhen que anem tant bé tot gracias dels progresistas al bon govern.

Perxó no manca qui diga que 'ns esplotan com á béns, que 'ns fan combregar ab molas de molí, y que sé jo qué; pero á mí se m' afigura que serán los mal contents, perque tenim bons ministres, perque nos sobran diners, perque la Espanya es honrada fins al estrem.

Diàlechs arreplegats

CORRENT PER BARCELONA.

— Ahí vaig llegir, no sé ahont, que las personas pudientes, se 'ls en dona de la miseria perquè ellas al primer símoma del mal van tocar lo pirandó.

— Van fer bè de marxar, perquè si fan pudó, també las haurian tretas. Però 'ls que 'ns hem quedat tindriam de fer una cosa.

— Quina?

— Ara que 'l mal amayna, privar qu' entrin a Barcelona, perquè gent pudenta no 'ns convé de cap de las maneras.

— Veus quant aquell senyor vá posar aquell escrit dihent que la febra groga eran uns animals nanos nanos que 's ficavan per la claveguera, y que lo que 's tenia de fer eran posar sedassos a totes las sortidas de las cloacas, tothom se 'n vá riure; y ara un altre senyor que diu que sap molt, ha fet també un escrit que ve á dir que 'l primer te rahó.

— Vols dir?

— Lo que t' hi dit.

— Aixó jo sabré si es veritat.

— Com ho sabrás?

— Preguntant al menescal de sota casa si ha mort cap gos que dugues bossal.

— Ja ho sap que 'ls cordons de cotilla 'ls han pujat?

— De gayre?

— Del doble.

— Y perquè es la puja? No ho diuhen?

— Sí, senyora; perquè 'n necessitan per cumplir lo que mana aquell ministre que va venir.

— Aquell que á mitja tarde se li fa fosch?

— Aquell mateix.

— Y qué va manar? ¿Alguna cosa de las sévas?

— Que per tot lo voltant de Barcelona hi haja cordó.

— Qué potser farán alguna professó?

— No, dona, cordó de soldats, sino cordó de co-tilla.

— Si que 'n haurán de menester.

— Aquesta poesia que t' hi llegit es d' en Pitarra.

— Si diu Federico Soler.

— Bè, aixó es el seudónim. Ja ho veus, poesia que parla de la peste, que no fa riurer, d' en Pitarra y en castellá.

— Ma noy!

— Mudat te 'n vas á Tarragona?

— Y donchs qué hi aniré de cada dia?

— Vaya! No veus que t' malmaterán la roba ab las putingas que t' tirarán á sobre per ferte fugir los miasmas.

— Cà, coneixarán ab l' olor que faig quesoch droguer y no entraré á la llista.

— Es coneix que no has anat pel mon. Perque t' convensis no mes te diré que no fa mols dias que en un poblet ruixavan ab aiga que hi havian disolt cals, por medi d' una regadora, un sach...

— Bè, fins aquí.

— Y saps qué desinfectavan? ¿Saps qué hi havia dins del sach?

— Qué?

— ¡¡Cloruro!!

— Vinch de sentir parlar aquell francés tant xarraire, que no calla may, Mister Hume.

— Qué deva?

— Que 'l seu té es un curalo todo; que fins cura aixó del te y rodas.

— Ja pot ser. No es estrany que curi 'l te

indi, porque 'l seu parent Te-deum, surt ab tosas epidemias.

— Si 'l mal no pren peu...

— ¡Qué dimoni parlas! tot justament comensa ab mal de cap!

— Sabs en Jepis? Ha mort.

— Aquell xicot tant calavera?

— D' aquí uns quans dias ho será.

No hi te d' haver mals, si 'l mon está tant corromput. Cada dia mes bords al mon. Antes al menos s' amagava, ara fins lo diari ho porta.

— Lo diari! ¿ahont?

— Allá ahont du 'ls morts y nasents. Ja veurás, t' ho ensenyaré. Aquí, té ¿Veus? Abortos.

Mes ranxo per variar.

— Que me 'n dius d' aquesta falta de tabaco?

— Home, que es escandalós y que no sembla sino que á n' al govern ni 'l tabaco l' hi vulgan fiar.

— Ja 'u vehuen, la Espanya ab honra no té crédito ni per un cigarro!

A la Barceloneta no hi han quedat mes que quatre gats y una forneta de la Plassa de la Font que 'ls fa una sopa cada dia ab una regularitat admirable.

En cambi á Barcelona, han quedat tan solament los pobres, y la repartició de la sopa vá com Déu vol.

Quasi bé val més ser gat que pobre.

En Baldrich á Puerto-Rico ha proclamat la llibertat d' imprenta.

En lo preámbul del decret en que aixó disposa, encare que no l' haguem vist deu dir lo següent:

«Atendido quejo soy muy liberal; pero muy, y que como tampoco ha de hacerme mal en los ojos la letra de imprimir.

Decreto que seya libra la emprenta.»

En qué se sembla en Gambetta á un florero de sobre-mesa?

En que vá en globo.

Una anédocta certa, referent á n' en Gambetta. Y repetim que parlem de sério, porque homes de son temple y de son carácter mereixen nostre respecte.

En Gambetta era un noy. Son pare al veure que ja despuntava en talent volgué ferli seguir la carrera de capellá. Lo portá á un col·legi, quin nom no recordem, y allí comensá la lluyta entre son carácter indómit y la disciplina. Per mes que féu no pogué subjectarse á las trabas que posavan á son geni; y com de altra part la carrera de capellá no era feta per ell, se resolgué escriure á son pare dihent-li que 'l tragués de allí. Son pare l' hi contestá donantli una repulsa. Torná á escriureli insistint en que 'l tragués, y amenantlo en cas contrari de que, si no 'n feya, se faria saltar l' ull esquerra, impossibilitantse d' aquesta manera pera dir la missa, pus segons la religió católica 'ls guenyos de l' ull esquerra no poden ser ministres de Déu. Al rebre la carta, son pare s' rigué del acudit, y pochs dias despres rebia duas cartas mes, al plegat. L' una era del Director del col·legi que l' hi notificava que 'l seu fill s' havia tret l' ull de un cop de trempa-plomas. La segona era de 'n Gambetta, en que l' hi donava tres dias de

temps per treurel del establiment, anyadintli ab una resolució que l' espantá, que 's treuria l' ull que l' hi quedava, si al cap de tres dias no 's veyá fora de aquell lloch.

Inútil es dir que 'l pare cedi.

Desde llavors tots los retratos de 'n Gambetta son fets de perfil.

L' acte de sortir de Paris en globo, explica que no ha perdut encare lo carácter resolut que nasqué ab ell.

Deixémlo donchs treballar, que homes aixís, en casos determinats, salvan als pobles, y ab ells també salvan las ideas.

Diu que han declarat lo port brut.

Vaya una gracia, temps ha que ho sabiam que ho era.

Per dir que era brut no valia la pena de escriureho. Tothom sab que l' aygua es tant espessa que 's pot tallar ab un ganivet.

Y després tothom sab també que després d' haverfet una porcada, com es la de portarnos la febra, no se l' hi havia pas de anar á rentarli la cara.

A la nostra terra al home que las fá, se l' diu brut, net, clá y catalá.

Home, una cosa m' acut. Com es que mentres en Soler y Matas declara la llimpiesa com á medi d' evitar la febre, lo govern de Madrid, declara brut lo port per produhir lo mateix efecte?

Es á dir que la brutissia y la llimpiesa son dos cosas iguals?

Bah, aixó sols se compren á la terra de la Monarquia democrática, dels adelantos progressistas de l' Espanya ab honra, y de tots los anacronismes.

Telégramas.

MADRID.

Han sortit en Sagasta, en Prim y en Serrano á cassar. Se diu que cassarán un rey á las montanyas de Toledo.

La partida de la Porra ha merescut bè de qui l' hi fa fer los escándols y de la patria. (Patria en lletra menuda, s' entén ventre).

TOURS.

En Castelar ha fet saltar als francesos d' entusiasme.

En Gambetta ha agafat lo carro del govern y diu que 'l farà corre.

En Garibaldi mes trempat que un jínjol.

ROMA.

Lo Papa diu que ja no vol benediccions, ja que un poble que no l' hi ha donat mes que 46 vots no se las mereix.

LISBOA.

La bailarina s' ha comprat unas sabatas escotadas pèl dia que tindrà de ballar al palacio de Orient de Madrid.

A n' aquí d'is diu públicament, que 'l dia que vinga D. Fandango los espanyols lo ballarán.

Diversions públicas.

TEATRO REAL.—Solemne Te-deum en honor del restabliment de 'n Soler y Matas. Després s' estrenará un sainete titolat: «Que has fet Jover mentres hi estat malalt? ¿Sabs que Déu te podria castigar per aquel bando?»

TEATRO REPUBLICA.—Hi segueix establert l' hospital. S' hi fan fumigacions. Déu fassi que netejin á l' Espanya.